



Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 29/19

Luksemburg, 14 marca 2019 r.

Wyrok w sprawie C-399/17
Komisja / Republika Czeska

**Trybunał oddalił skargę Komisji przeciwko Republice Czeskiej w sprawie odmowy
zapewnienia przez nią odbioru 20 000 t mieszaniny zwanej TPS-NOLO (Geobal)
przemieszczonej z jej terytorium do Polski**

*Komisja nie wykazała, że wymieniona mieszanina stanowi odpady i że wobec tego jej
przemieszczenie stanowi przemieszczenie odpadów, w odniesieniu do którego odbiór może być w
pewnych przypadkach wymagany*

Między końcem roku 2010 a początkiem roku 2011 czeski przedsiębiorca przemieścił z miejscowości Litvínov (Republika Czeska) do Katowic około 20 000 t substancji TPS-NOLO (Geobal), która stanowi mieszaninę kwaśnych smół pochodzących z rafinacji ropy naftowej, miazu węglowego i tlenku wapnia. Mieszanina ta została złożona, w całości lub w części, na działce położonej w Katowicach.

We wrześniu 2011 r. władze polskie poinformowały czeskiego ministra środowiska, że uznają to przemieszczenie za nielegalne przemieszczenie odpadów w rozumieniu rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów¹ ze względu na brak zgłoszenia przewidzianego w tym rozporządzeniu w przypadku takiego przemieszczenia.

W styczniu 2012 r. czeski minister środowiska odpowiedział polskim władzom, że skoro substancja TPS-NOLO (Geobal) została zarejestrowana zgodnie z rozporządzeniem REACH², to nie uznaje jej za odpad i wobec tego odmawia nakazania czeskiemu nadawcy tej mieszaniny zapewnienia jej odbioru zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemieszczania odpadów.

Komisja, do której pewna organizacja ochrony środowiska wniosła skargę dotyczącą tego przemieszczenia, wszczęła w 2014 r. dochodzenie w tej sprawie. Następnie, ze względu na domniemane naruszenie przez Republikę Czeską rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów polegające na odmowie zapewnienia odbioru przedmiotowej mieszaniny przez czeskiego przedsiębiorcę, którego dotyczy ta sprawa, Komisja wniosła przeciwko temu państwu członkowskiemu skargę do Trybunału. W tym względzie Komisja podnosi, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemieszczania odpadów, w przypadku gdy właściwe organy wysyłki i miejsca przeznaczenia, jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, nie mogą dojść do porozumienia co do tego, czy przedmiot przemieszczenia powinien zostać zaklasyfikowany jako odpady, istnieje domniemanie, że stanowi on odpady, i to nawet wówczas, gdy przedmiot przemieszczenia jest zarejestrowany jako substancja chemiczna na podstawie rozporządzenia REACH.

W wydanym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał przede wszystkim, że w ramach postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego ciężar wykazania zarzucanego państwu członkowskiemu uchybienia spoczywa na Komisji, która nie może opierać się na jakimkolwiek domniemaniu. Tak więc w niniejszej sprawie **do Komisji należy wykazanie, że**

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.U. 2006, L 190, s. 1).

² Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. 2008, L 353, s. 1).

sporna mieszanina stanowi odpady, co jest warunkiem nielegalnego charakteru rozpatrywanego przemieszczania zgodnie z rozporządzeniem w sprawie przemieszczania odpadów. W tym względzie Trybunał podkreślił, że Komisja nie może poprzestać na powołaniu się na domniemanie przewidziane w tym rozporządzeniu, zgodnie z którym w razie braku porozumienia pomiędzy właściwymi organami wysyłki i miejsca przeznaczenia co do tego, czy dana substancja stanowi odpady, substancję tę należy uważać za odpady. Wobec tego nie może ona utrzymywać, że oparła się na samym stwierdzeniu braku porozumienia między tymi organami, aby uznać, że sporna mieszanina stanowi odpady.

Jeśli chodzi o to, czy Komisja zdołała wykazać istnienie uchybienia, Trybunał stwierdził po pierwsze, że sporna substancja została wytworzona z odpadów, mianowicie z kwaśnych smół pochodzących z wcześniejszego procesu rafinacji w zakładzie w Ostrawie w Republice Czeskiej. Tymczasem okoliczność, że dana substancja powstała w wyniku przeprowadzenia procesu odzysku odpadów stanowi tylko jeden z elementów, które należy wziąć pod uwagę przy określaniu, czy substancja ta w dalszym ciągu jest odpadem, ale nie pozwala sama w sobie na sformułowanie ostatecznego wniosku w tym względzie. Wobec tego **sama okoliczność, że substancja TPS-NOLO (Geobal) została wytworzona z odpadów, nie pozwala wykazać, że substancja ta, jako taka, także jest odpadem.**

Po drugie, Trybunał przypomniał, że pojęcie odpadów nie wywodzi się z zagrożenia stwarzanego przez substancje. Jeśli chodzi o podnoszone przez Komisję zagrożenie, jakie stwarzają kwaśne smoły, z których powstaje TPS-NOLO (Geobal), Trybunał wskazał, że prawo Unii nie wyklucza tego, aby odpad uznany za niebezpieczny mógł przestać być odpadem, jeśli określony proces pozwala uczynić go zdatnym do użytku bez stwarzania zagrożenia dla zdrowia człowieka i bez wyrządzania szkody środowisku naturalnemu, a ponadto jeśli nie stwierdzono, że posiadacz tego przedmiotu pozbywa się go lub zamierza się go pozbyć.

Po trzecie, Trybunał stwierdził, że Komisja, z jednej strony, nie zdołała wykazać, iż sporna mieszanina jest uważana za odpady w Republice Czeskiej, a z drugiej strony, nie zakwestionowała twierdzenia Republiki Czeskiej, zgodnie z którym w momencie dokonania spornego przemieszczenia mieszanina ta nie była zakwalifikowana w Polsce jako odpad, którego wykorzystanie w charakterze paliwa było zabronione.

Po czwarte, Trybunał uznał, że okoliczność, iż w 2016 r. ilość substancji TPS-NOLO (Geobal) składowanej w Katowicach wynosiła już tylko około 6000 t z 20 000 t przywiezionych tam w 2011 r., można w szczególności wyjaśnić faktem, że była ona wykorzystywana jako paliwo w polskich cementowniach dopóty, dopóki jej wykorzystywanie do tego celu było w Polsce dozwolone. Trybunał nie zgodził się zatem z argumentem Komisji, zgodnie z którym wymieniona mieszanina była w Polsce pozbawiona wszelkiej użyteczności gospodarczej i wobec tego można ją zakwalifikować wyłącznie jako odpad.

Po piąte, Trybunał zauważył, że chociaż fakt rejestracji spornej mieszaniny przed jej przemieszczeniem jako substancji chemicznej zgodnie z rozporządzeniem REACH nie wyklucza, iż w rzeczywistości stanowi ona odpady, nie zaś substancję chemiczną objętą tym rozporządzeniem, ewentualność ta, oparta na istnieniu błędnej rejestracji na podstawie rozporządzenia REACH, nie dowodzi, że wspomniana mieszanina jest odpadem.

W tych okolicznościach Trybunał stwierdził, iż **Komisja nie przedstawiła dowodów na to, że mieszanina TPS-NOLO (Geobal) jest odpadem.** Wobec tego **Komisja nie wykazała, że sporne przemieszczenie stanowi przemieszczenie odpadów i że Republika Czeska uchybiła swoim zobowiązaniom wynikającym z rozporządzenia w sprawie przemieszczania odpadów.** Z tego względu Trybunał oddalił skargę Komisji.

UWAGA : Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku. Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji

nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793